

A TENGERPART

NAPILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szépáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Félsz. évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónap . . . 2 kor.

Egy es szám ára 6 fillér.

HIRDETESEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron[számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Bomlik a koalíció.

A néppárt kilép a koalícióból.

Zichy Aladár gróf miniszter lemond.

A néppárt a kormány ellen foglal állást.

— Politikai tudósítónk telefon-jelentései. —

Budapest, aug. 23.

A »Magyarország«, amely tudvalevőleg közel áll a kormányhoz, ma esti számában óriási feltűnést keltő cikket közöl, amelyben azt írja, hogy a néppárt már legközelebb ki fog lépni a koalícióból. A kilépést valószínűleg már a pécsi katolikus nagygyűlésen be fogják jelenteni. A néppárt kilépésével egyidejűleg Zichy Aladár gróf, a király személye körüli miniszter, lemond állásáról.

A kilépés oka a »Magyarország« szerint a néppárt féltékenységében keresendő. A néppárt kilépése egyébként a koalíciót nem fogja megdőnteni.

Budapest, aug. 23.

Zboray Miklós néppárti képviselő egy

„A TENGERPART“ TÁRCZÁJA.

Toda baba*) álma.

Irtta: *Milutin Trbićs.*

— Oh Szűz Máriám, micsoda borzalmas álmom volt, — kiáltott föl Toda baba, lassan fölemelkedve ágyában, s hangosan elmondta borzalmas álmát, nehogy elfelejtse, ha majd a fonóban tovább kell adnia a többi asszonynak.

— Miért jelent meg nekem Mija apó álmomban? . . . Azt mondta Toda baba, Isten meg fog büntetni. Mikor voltál utóljára templomban? Nézz csak oda! Hát ahogy oda nézek, látok ám egy kis ördögpojájú embert, amint végig-végig mér s kést villogtat a kezében. . . . Azért jött, vén boszorkány, mondja Mija nekem, hogy elvigyen a pokolba. . . . Azután egyik egyfelől, másik másfelől fogott meg s erőszakot akartak rajtam elkövetni. Enk persze védekeztem. No megállj, vén boszorkány, most itéletet fogunk fölötted tartani. . . . Az ördögpojájú nekem jön a késsel, s talán megöl a pokol fajzata, ha abban a pillanatban szerencsésen föl nem ébredek.

— Most mondja meg nekem valaki, hogy mit akarhatott Mija apó? Lánykorom-

*) Anyóka, öregasszony.

hirlapíró előtt kijelentette, hogy a néppárt tényleg kilép a koalícióból és már az őszszel nyíltan állást foglal a kormány ellen. Zboray a jövő hét elején Reichenhallba utazik, ahol *Rakovszky* Istvánnal, a képviselőház alelnökével meg fogják beszélni a részleteket.

A magyar lobogó becsülete.

Fiume, aug. 23.

Már megint a »hazaffyság« kérdése! Számos szűk látókörű magyar kozmopolita és szabályozott honszerelmű ur bizonyára így takad ki, meghallván a felvetett kérdést a magyar lobogó becsületéről. Már pedig ez a hazafiság kérdésén kívül más kérdéseket, jobban mondva érdekeket is érint. A magyar lobogó szentsége, vagy maradjunk meg a szerényebb kifejezés mellett, becsülete nagy mérvű súlyllyal van a mi falábakon álló es ingoványos talajon járó gazdasági kérdéseinkre is. Miért? Együtgyűség volna ennek bővebb magyarázataba ereszkedni. Mert önönmagát magyarázza. Elégseges annyit felemlíteni, hogy a nemzetek erősebbi, hatalmi és vagyoni nagyságát már abból is meg lehet ítélni, hogy mint *respektáljuk* a lobogóját. Amikor az angol lobogót nézzük, az angol nemzet rettentő hatalmára és gazdagságára gondolunk, amelyeknek mintegy bálványá gyanánt van odaállítva a lobogó. S ilyen bálványra szüksége is van minden nemzetnek. Ha tetszik, szimbolumnak is mondhatjuk ezt a bálványt, de a szükségszerűsége ugyanaz marad. Mindebből pedig az követke-

ban sokszor tánczoltam vele a kólót, s később úgy éltem a Perzájával, mintha edes nővérek lettünk volna. En mostam meg a holttestét is, mikor meghalt. Mijának is előre megmondtam, hogy mikor fog meghalni. Govra pópa ezért természetesen kicsufolt, de Toda baba senki fia kedvéért nem hazudik.

— Ilyen halátlanak az emberek. Nem-hogy Mija megköszönte volna, mikor figyelmeztettem, hogy az utolsó órája közeledik. De a Perza, aki ebből a világból a tulvilágra segítette, majd onnan meg a pokolba fogja vinni, csak egyszer jelenne meg az álmomban, hogy elmondhatnám neki, ami panaszom a férje ellen van. Főnt van a mennyországban Mila is, a szép fiatal asszony. Igaz, hogy megmostam a lába nyomát, nehogy a varázslat erőt vegyen rajta, de a rossz lelkek addig környékezték, míg végre elbukott. Meg főnt van a fiatal Pelinának a fia is. Mérget adtam neki, mikor kérte, de Isten a tanum, hogy nem fogadtam el érte pénzt. Gondoltam magamban: ugyis oly szegények ezek a fiatalok, már mint Pelina fia, meg a Poly-Gajo leánya. Meg azután főnt van a menyországban Szina is, a görög, meg a Száva pópa, aki nem oly maradhatatlan, mint a mostani pópa, aki helyébe jött. De várj csak, várj atyuskám, Toda baba még nem halt meg. No meg azután főnt van Maksa néném is.

zik, hogy minden nemzet lobogóját annyira becsülik, amennyire azt a nemzetet magát, az ő kulturális, morális és ökonomiai tulajdonságaiban tudják tisztelni.

Mennyire becsülik azonban a magyar nemzeti lobogót? Vagy van-e a magyar lobogónak becsülete; s ha a történet és a jelen *feljogosítja* arra, hogy becsülete legyen, érvényt tudunk-e ennek szerezni? Sok dicsőséget szerzett már a nemzeti zászlónk nekünk s mégis mind azon kell törekednünk, hogy annak a zászlónak is szerezzük meg a kiérdemelt, kivított tiszteletet.

Ne is menjük túl a haza határain. Van-e respektusa ennek a zászlónak a tulajdon földünkön? Nem éri-e meggyalázás derűre-borúra, a mi szemünk láttára! Vele egyetemben hány-szor hull és tapossák sárba a magyar czimert, amiért megtorlás még nem sujtotta érdem szerint soha a merénylet elkövetőit.

Ilyeneket megtorolni azonban csak erős nemzet tud, amely a saját hatalmából kiindulva irányítja sorsát ugyapolitikai, mint a gazdasági téren. S mindezekben a végtelen gyöngeséget árulja el a nemzet, amikor a magyar jelvények *védelme* a leggyöngébb alapokra van leteve. Nem akarunk most arról szólni, hogy a horvát-társországi magy. kir. állami helyeken hány-szor esik sérelem bűnhődés nélkül a jelvényeink meggyalázásával Magyarországra? Szent István napján Fiumében is tapasztalhattuk, hogy a nemzeti jelvényeinket csufosan mellőzik azok az intézmények, amelyek javarészt a magyar anyagi támogatás talaján tudtak zöldágra vergődni. A Magyar-horvát hajóstársaság gő-

Nem a sok jóság segítette fel oda. Három férjet elpusztított, míg a negyedikbe ő halt bele. Majd hozzájuk folyamodom, hogy Mija apó ellen megvédjenek. Azért tehát, atyus, jó lesz, ha meghuzod magad s szépen el-somfordalsz.

Toda baba felöltözött s mérgesen ment át a fonószobába.

— Hallottatok már oly csapnivaló gonosz emberről, mint ez a Mija apó? — dohogott, egy faszámolyra ereszkedve.

— Miféle Mijáról beszélsz? — kérdezte a többi vénasszony.

— Ki másról, mint Naszrtalo Mijáról, a Czaviza-utczából.

— Hisz az már rég meghalt!

— Meg, meg, de azért csak nem hagy nyugton. Ma éjszaka majd hogy agyon nem ütött.

— Igaz ez, Toda baba?

— Oly igaz, mint hogy holnap reggel vasárnapi nagymise lesz.

A vén asszonyok rémülten keresztet vetnek magukra s nyomban szétvisszik a hirt a faluban.

»Mija apóból vampir lett! Mija Naszrtalo apó vampirrá változott!«

Toda baba is meghallotta ezt a hirt s borzongás futott rajta végig.

No, szép lesz. Álmában le akarta vágni a

Vasuti baleset Trieszt közelében.

Trieszt, aug. 23. Trieszt közelében hibás váltoállítás következtében egy személyvonat kisiklott. Néhány kocsi összezúzódott és *többen megsebesültek*. A kár igen jelentékeny.

Végzetes váltohamisítás.

Nagybecskerek, aug. 23. *Amén* vasuti gépmunkás felesége a férje távollétében *felakasztotta három gyermekét és aztán önmagát*. Szörnyű tettét azért követte el, mert *váltót hamisított a rokonai nevére és félt a következményektől*.

Előfizetési felhívás.

„A Tengerpart”, Fiume egyetlen magyar napilapja, az ünnep- és vasárnapokat követő napok kivételével naponként **reggel hat óra** kor jelenik meg.

Előfizetési árak.

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	24 korona.
Fél évre	12 „
Negyedévre	6 „
Egy hónapra	2 „

Egyes szám ára 6 fillér.

A fiumei állami- és magántisztviselőket abban a kedvezményben részesítjük, hogy a lapot évi **14 korona 40 fillérért**, tehát havi előfizetéssel **1 korona 20 fillérért** kapják házhoz hordva.

Előfizetést bármely naptól kezdve fölvesz

„A Tengerpart” kiadóhivatala
Fiume, Riva Szápary, Adria-palota.

KÜLÖNFÉLE.

— **Oroszország hajórendelése.** *Londonból* jelentik: A „Daily Chronicle” értesülése szerint Oroszország egy észak-nemetszági hajógyárral csatahajók, cirkálók és ágyunaszadók építésére vonatkozó szerződést kötött. A rendelések összege 7 millió font sterling.

— **Uj konzul Triesztben.** A király a közös külügyek miniszterének előterjesztésére *Pineiro y Telles* Henrik, Kuba köztársaság Triesztbe kinevezett konzulja megbízóleveléhez a legfelső exequatort megadta.

— **Elhunyt sorhajóhadnagy.** *Schindler* Artur sorhajóhadnagy, a budapesti tengerészeti hadkiegészítő-kerületi parancsnokság feje, a katonai érdemkereszt tulajdonosa, 40 éves korában meghalt. Az elhunyt testvére volt *Schindler* Adolf fiumei gyógyszerár tulajdonosnak.

— **Kirándulás a Brioni szigetekre.** A Magyar-horvat tengeri gőzhajóstársaság e hó 26-án, hétfőn, a „Tatra” gőzessel rendkívüli kirándulást rendez a Póla melletti Brioni szigetekre. A szigetek érdekesebb látványt nyújtanak a nagy kiterjedésű gazdaságok és a mintaszerűen megművelt kertek. A hajó Fiuméből reggel 7 óra 45 perczkor indul. Abba-ziában is kiköt, honnan 8 és fél órakor indul tovább Lovranába és innen 8 óra 50 perczkor

Egyedüli magyar konyha Fiumében

„MAGYAR VENDÉGLŐ”

Szapary rakpart
az Adria-palota mellett.

Vendégszobák olcsó árban.

folytatja útját. A „Tatra” delután 4 órakor indul vissza a Brioni szigetekről és este körülbelül 9 óra 20 perczkor érkezik meg Fiuméba. Menetar személyenként 10 korona. Elkészni is lehet a hajón.

— **Menetrendváltás a fiume-carlobago págói vonalon.** Ez évi szeptember hó 1-evel a fiume-carlobago-págói vonalon új menetrend lép életbe, mely szerint az indulás Fiuméből minden kedden, csütörtökön és szombaton reggel 7 órakor történik, és nem, mint eddig, reggeli 6 órakor, a visszaindulás Pagóból pedig minden szerdán, pénteken és vasárnap d. u. 5 órakor, érintve úgy, mint eddig, az összes közbeeső kikötőket. A fiume-obbrovassói menetrend változatlan marad.

— **A Scarpa-alapítvány.** A Scarpa-fele alapítványra, amelynek tőkeje 4000 korona, most lehet a pályázatot beadni. Pályázhatnak elszegényedett tisztességes fiumei családok és munkások. A pályázatok kellő megokolással augusztus hó 30-ig a magisztrátushoz nyújthatók be.

— **A Scurignei-ut kiépítése.** A Scurignei-ut kiépítésének munkálataira ma délben tartották meg a város-házán a versenytargyalást. Három ajánlat érkezett be. A költséget-irányzat, mint már jelentettük, 255.702 korona. Az ajánlattevők közül *Matiassi Ferencz* 8-9 százalékal, *Ruzsics Robert* és társa 7-8 s *Bellen János* és társa szintén 7-8 százalék árfelemlést kíván.

— **Szállítás a hadsereg részére.** A kereskedelmi és iparkamarának megtekinthető a közös hadügyminisztérium hirdetménye a hadsereg részére szükséges fölszerelési cikkek szállítására. Az ajánlatok október 8-ig nyújthatók be a hadügyminisztériumhoz.

— **D'Annunzio tervei.** A színházi évad közeledik és D'Annunzio tervei szaporodnak. A minap Firenzében tanácskozott rólu- luk a római Argentina-színház igazgatójával *Ugo Falenával*. A beszélgetés tartalmáról per- sze meg a nap részletesen beszámolt valameny- nyi firenzei újság. A római színház e szerint a télen mutatja be d'Annunzió *A hajó* czi- mű tragédiáját. A művel mostanában készült el d'Annunzio; ő maga ezt a darabját szereti legjobban „emelkedett költői tartalmáért”. A bemutatón megjelenik D'Annunzio is, sőt az a szándéka, hogy a darab próbáin is részt vesz. Emlékeztet, hogy a legutóbbi drámája, az „Il più forte” római bukása után egyebe- ket jelentett ki. Többek közt a római kritika és közönség iránt való megvetését is. Van különben a mesternek eredeti terve is. Falena igazgatóval megállapodott arra nézve, hogy megvalósítja régi kedves szándékát és „misz- tériumot” ír egy szabadtéri színház szá- mára. A darab Frascati közelében a klasszi- kus Tusculum amfiteátrumában kerülne színre 1908 karácsonyán. Ismeretes, hogy D'An- nunzio Duse asszonnyal tervezte hajdan ilyenféle színház építését az albanói-to partján.

— **Dróttalan táviratozás az ocze- ánonát.** Londonból táviratozzák, hogy a Mar- conitársaság szeptember hó folyamán dróttalan táviró-szolgálatot létesít az Atlanti-ocze- ánon át Európa és Amerika között. A távira- tokat a elíttoni táviróállomás közvetíti a cap bretoni (Canada) állomásnak. Egy szó ára 50 fillér lesz; a sajtó táviratait ötven százalékkal olcsóbban közvetíti a társaság. Előrelátható, hogy az új vonalat minamarabb még újabbak- kal kell majd szaporítani, hogy a forgalom igényeinek eleget lehessen tenni.

— **Leesett a kocsiról.** *Tomsics* József, lippai származású fuvaros tegnap délelőtt 11 óra tájban a Via del Molón leesett a kocsijá- ról s a közvetlen súlyosan összezsúrtta magát. Balkarja eltört és valószínűleg belső sérü- léseket is szenvedett. A szerencsétlenül járt embert a mentők beszállították a városi kór- házba.

A szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon-száma: 224.

Olvassóink figyelmébe. Lapunk egyes példányai kaphatók a „Globus” hirlap- elárúsító üzletben, Vinc. de Domini-utca. — Az Ivancich-féle hirlapelárúsító üzletben. A m. kir. dohánynagyüzemben. Piazza Elisabetta. — Capudi Romualdo likőr- üzletében, Deák-Corso. — Devescovich Giov. trafikban, Riva Szápary. — Barbis Giov. trafikban, Via Adamich és kiadóhivatalunk- ban („Unió”-nyomda, Riva Szápary, Adria- palota.)

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

A „Tengerpart” lapkiadó vállalata.

**CIGALE tengeri fürdő
LUSSINPICCOLO mellett.**

PROSPEKTUS KIVÁNTATRA.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4 1/2% netto kamatot

térít meg mátol kezdve feleinek.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

Magyar fiu

kezdő fizetéssel irodába felvétetik. — Czim a kiadóhivatalban.

Ket tiszta ágy

kiadó. Ugyanott monogrammok himzése és fehérnemű varrás és javítása elvállaltatik. — Czim: Via Risorta 50. II. 28.

Használt és új**Zsákok raktára.**

Bel- és külföldi gyártmányú új- és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

Szájpadlás nélküli szabadalmazott

FOGSOROKAT

egy darabból kizárólag készít
FRISCH LEO

fogműterme, az Adamich-tér sarkán Via Lido
2. II. emel. (Rinaldi ház)

naponta d. e. 8-12 és d. u. 2-6,

Minden műtetet **fájdalom nélkül** személyesen végez el.

Foghuzás, arany-ezüst és porcellán-plombirozás.
Aranykoronák; szájpadlás nélküli arany fogsorok;
porcellán és arany fogsorok (legújabb). Kaucuk- és
smaltol-fogsorok.

Katonatisztek, állami és vasuti tisztviselők jelen-
tékeny mérséklésben részesülnek.

**Elsőrangú divatszabászat
Himmel Ferdinánd Fiume**

Via Adria 1. sz. Zmales-ház.

Készít:

Angol-, francia-, sport- és amazonruhákat.

Mérsékelt árak. Xifogástalan szabás.

Lovranában (Abbazia közvetlen közelében)

★ **Quarnero Szállodát és Pensiót** ★

☛ látogatja minden magyar ember. ☛

Tulajdonos: ZIPERA RUDOLF az abbaziai Jeanette szálló volt szakácsa.

== Kiténtetve a nagy korona-renddel a svéd király által. ==

Kitűnő konyha — Elegánsan berendezett balkonos szobák gyönyörű tengeri kilátással. Remek terras. Fürdők a házban.

Mérsékelt árak.

* Családok részére nagy engedmény *

PEČINE FÜRDŐ
és VENDÉGLŐ SUSÁK.

A legjobb és legkellemesebb üdülő és kiránduló hely.

Nyáron hűs, tiszta és pormentes levegő és a tengeri fürdőhöz 120 kabin. Hideg és meleg étkek. Hazai és külföldi borok, valamint a híres Budwesi sör. Gyalog 15, társaskocsival 10 perc alatt elérhető. A társaskocsi minden félórán indul az Adamich-térről.

Pension Jeanette
LOVRANA.

Elsőrangú ház a moló közvetlen közelében, nagy árnyas kerttel, mely a tengerpartig terjed.

Balkonos szobák tengeri kilátással.

Saját tengeri fürdő. Mérsékelt árak. Kitűnő konyha.

Magyar tulajdonos: Odor Kálmán.

Bristol Pensió
és
Riviera Pensió
LOVRANA.

Gyönyörű fekvésű épületek, szép kertekkel. Szobák tengeri kilátással. Pontos kiszolgálás. Mérsékelt árak.

--- Minden szükséges kényelem. ---

PROSEKTUS.

LOVRANA
(Abbazia mellett)

≡ **KÖNIGSVILLA** ≡
elsőrangú szálloda, kávéház és étterem.

Elegáns szobák, gyönyörű tengeri kilátással.
Kitűnő konyha.

Magyarok kedvenc lakhelye

Tulajdonos: HERMANN TERÉZ.

Tivoli Szálloda és Pensió
Ičić-ben, Abbaziától 10 percznyire

Gyönyörű, kiránduló hely uzsonákra.

Naponta friss halak, magyar gulyás és sült liba.

Ugyanott szobák is kaphatók gyönyörű tengeri kilátással.

Jutányos árak.

Tulajdonos: Barth G. E.

Cantrida
fürdő és vendéglő

a villamos vasút végállomásától, a bergudi hajógyártól 5 percznyire.

Bérletjegyek, melyekbe a villamos és az omnibusz használata bele van értve, valamint egyes használatra érvényes jegyek kaphatók úgy a villamos kocsik kalauzainál, mint a fürdő pénztáránál.

Kifogástalan konyha.

Kitűnő kőbányai sör.

Tisztelettel

Mittel Alajos
fürdőtulajdonos és vendéglős.

WEISS M.

Corso 11. sz. **FIUME** Corso 11. sz.
≡ a várostorony átellenében. ≡

Ujman érkeztek:
kész és mértékre szabott
női toilettek vászonból.

Gyönyörű blúz-ujdonságok
battiszt-, pongis-, vászon- és zefirekben.

Fürdő-öltözékek
hölgyek részére (új reformszabás):
ruk részére darabonként 2 koronától feljebb.

Fürdő-kalapok és fürdő cipők.
Frottir-köpenyek és frottir kendők.

„OLIMPO“
CINEMATOGRAF

Via Germania 11. sz. Braida.

Naponta előadások d. u. 4 órától kezdve.

Vasár- és ünnepnapokon d. e. 10 órától 1-ig és d. u. 4-től 10-ig.

Rendkívül érdekes képek.

Kiváló Ujdonságok
Kétszer hetenkint váltakozó műsor.

Belépti díj:
I. hely 40 fill. II. hely 20 fill.
Katonák és tíz éven aluli gyermekek a felet fizetik.

MIRAMAR
Nagyszálló Cirkvenicán

Nyári és téli üdülőhely
és tengeri fürdő.

A szálloda közvetlenül a tengerparton, a fürdő közelében fekszik.

Modern berendezés. —
Kávéház és étteremmel. —
Lift — villanyvilágítás —
Olvasó terem. —
Hidegvízgyógyintézet —
Meleg házi fürdők. —

Figyelmes kiszolgálás
Mérsékelt árak

A Fiumei Népbank Részvény-Társaság
(FIUME. Andrassy-utca 1. sz. I. em.)

elfogad a legelőnyösebb feltételek mellett betéteket takarékkönyvekre, számlára és giro-számlára;

hitelt nyújt folyó számlára és elfogadványokra;

leszámitol váltókat és kereskedelmi értékeket;

kibocsát csekkeket, utalványokat és hitelleveleket a monarchia és a külföld minden nagyobb városába;

vesz és elad értékpapírokat, külföldi váltókat és bel- és külföldi pénznemeket;

előleget nyújt árukra és értékpapírokat;

megőrizz és kezel értéktárgyakat;

gondoskodik okmányok, értékpapírok, szelvények és kisorsolt értékek inkasszójáról; végrehajt tőzsdei műveleteket kellő gyorsasággal;

fizetéseket eszközöl mérsékelt feltételek mellett a főbb kereskedelmi piacokon.